2024/2084

29.7.2024 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2024/2084 НА СЪВЕТА

от 26 юли 2024 година

за назначаване на специален представител на Европейския съюз за Косово (*)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 33 и член 31, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) На 4 февруари 2008 г. Съветът постигна съгласие да назначи специален представител на Европейския съюз (СПЕС) за Косово.

(2) На 30 юли 2020 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2020/1135 ([1]) за назначаване на г-н Tomáš SZUNYOG за СПЕС за Косово.

(3) На 20 юли 2023 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2023/1527 ([2]), с което се удължава мандатът на г-нTomáš SZUNYOG като СПЕС за Косово. Мандатът на СПЕС изтича на 31 август 2024 г.

(4) Г-н Aivo ORAV следва да бъде назначен за СПЕС за Косово за периода от 1 септември 2024 г. до 31 август 2026 г.

(5) СПЕС ще изпълнява мандата в обстановка, която може да се влоши и да възпрепятства постигането на целите на външната дейност на Съюза, установени в член 21 от Договора,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Специален представител на Европейския съюз

Г-н Aivo ORAV се назначава за специален представител на Европейския съюз (СПЕС) за Косово за периода от 1 септември 2024 г. до 31 август 2026 г. Съветът може да вземе решение мандатът на СПЕС да бъде удължен или прекратен предсрочно въз основа на оценка на Комитета по политика и сигурност (КПС) и по предложение на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ВП).

Член 2

Цели на политиката

Мандатът на СПЕС се основава на следните цели на политиката на Съюза в Косово:

а) заемане на водещо място в утвърждаването на стабилно, жизнеспособно, мирно, демократично и многоетническо Косово, което участва в регионалното сътрудничество;

б) укрепване на стабилността в региона и допринасяне за регионалното сътрудничество и добросъседските отношения на Западните Балкани;

в) утвърждаване на ангажираността на Косово със спазването на принципите на правовата държава и закрилата на малцинствата, както и на културното и религиозното наследство;

(*) Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

([1]) Решение (ОВППС) 2020/1135 на Съвета от 30 юли 2020 г. за назначаване на специален представител на Европейския съюз в Косово (ОВ L 247, 31.7.2020 г., стр. 25).

([2]) Решение (ОВППС) 2023/1527 на Съвета от 20 юли 2023 г. за удължаване на мандата на специалния представител на Европейския съюз в Косово и за изменение на Решение (ОВППС) 2020/1135 (ОВ L 185, 24.7.2023 г., стр. 30).

г) подкрепа за европейската перспектива на Косово и сближаване със Съюза в съответствие с перспективата на региона и съгласно Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Косово, от друга страна ([3]) (наричано по-нататък „Споразумението за стабилизиране и асоцииране“) и Решение (ЕС) 2015/1988 на Съвета ([4]), както и съответните заключения на Съвета.

Член 3

Мандат

За постигане на целите на политиката мандатът на СПЕС е:

а) да оказва подкрепа за европейската перспектива и сближаването на Косово със Съюза в съответствие с перспективата на региона и съгласно Споразумението за стабилизиране и асоцииране и Решение (ЕС) 2015/1988, както и съответните заключения на Съвета, чрез целенасочена комуникация с обществеността и дейности на Съюза за осведомяване, целящи осигуряването на по-широко разбиране и подкрепа от страна на обществеността в Косово по въпросите, свързани със Съюза, включително работата на EULEX KOSOVO;

б) да наблюдава, подпомага и улеснява чрез всички средства и инструменти, които са на разположение на СПЕС, и с подкрепата на бюрото на Съюза в Косово напредъка в работата по политическите, икономическите и европейските приоритети, включително сигурността и чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство, съгласно компетентността и отговорностите на съответните институции, и да подпомага прилагането на Споразумението за стабилизиране и асоцииране, включително чрез Европейската програма за реформи;

в) да допринася за развитието и укрепването на зачитането на правата на човека и основните свободи в Косово, включително правата на жените и децата, равенството между половете, многообразието и приобщаването, както и закрилата на малцинствата, в съответствие с политиката на Съюза в областта на правата на човека и насоките на Съюза по въпросите на правата на човека;

г) да съдейства за цялостната политическа координация на Съюза в Косово;

д) да укрепва присъствието на Съюза в Косово и да осигурява неговата съгласуваност, ефективност и видимост; да координира стратегията за публична комуникация на Съюза в Косово, включително като работи в тясно сътрудничество със СПЕС за диалога Белград — Прищина и ръководителя на Мисията на Европейския съюз в областта на върховенството на закона в Косово (EULEX KOSOVO);

е) да дава политически насоки на местно равнище на ръководителя на EULEX KOSOVO, включително по политическите аспекти на въпросите, свързани с изпълнителните отговорности на мисията, както и относно евентуалното прехвърляне на нейните дейности на СПЕС или на бюрото на Съюза в Косово и/или на местните власти, в зависимост от случая и ако обстоятелствата на място позволяват това;

ж) да подкрепя, според нуждите, диалога Белград — Прищина, подпомаган от ВП, като обръща особено внимание на насърчаването на благоприятна среда за процеса; да предоставя на местно равнище политически съвети и експертен опит на СПЕС за диалога Белград — Прищина;

з) да подкрепя изпълнението на мандата на специализираните съдебни състави и специализираната прокуратура, когато е приложимо, в координация с EULEX KOSOVO, включително чрез комуникационни и информационни дейности.

Член 4

Изпълнение на мандата

1. СПЕС отговаря за изпълнението на мандата, като действа под ръководството на ВП.

2. КПС поддържа тесни връзки със СПЕС и е основното му звено за контакт със Съвета. КПС дава стратегически насоки и политически указания на СПЕС в рамките на неговия мандат, без да се засягат правомощията на ВП.

3. СПЕС работи в тясна координация с Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и с компетентните ѝ отдели.

([3]) ОВ L 71, 16.3.2016 г., стр. 3.

([4]) Решение (ЕС) 2015/1988 на Съвета от 22 октомври 2015 г. за подписване от името на Съюза на Споразумение за стабилизиране и асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Косово, от друга страна (ОВ L 290, 6.11.2015 г., стр. 4).

Член 5

Финансиране

1. Референтната сума, предназначена за покриване на разходите, свързани с мандата на СПЕС за периода от 1 септември 2024 г. до 31 август 2026 г., е 4 970 500 EUR.

2. Управлението на разходите се извършва в съответствие с процедурите и правилата, приложими към общия бюджет на Съюза.

3. Управлението на разходите се урежда с договор между СПЕС и Комисията. СПЕС се отчита пред Комисията за всички направени разходи.

Член 6

Сформиране и състав на екипа

1. СПЕС отговаря за сформирането на екип в рамките на своя мандат и на съответно осигурените финансови средства. Екипът включва експерти по конкретни въпроси на политиката съобразно изискванията на мандата. СПЕС своевременно предоставя на Съвета и Комисията информация за състава на екипа.

2. Държавите членки, институциите на Съюза и ЕСВД могат да предлагат командироването на служители, които да работят със СПЕС. Възнаграждението на тези командировани служители се поема съответно от държавата членка, съответната институция на Съюза или ЕСВД. Експертите, командировани от държавите членки в институциите на Съюза или в ЕСВД, също могат да бъдат командировани за работа със СПЕС. Договорно наетите членове на международния персонал са граждани на държава членка.

3. Целият командирован персонал остава под административното ръководство на изпращащата държава членка, изпращащата институция на Съюза или ЕСВД и изпълнява задълженията си и действа в интерес на изпълнението на мандата на СПЕС.

Член 7

Привилегии и имунитети на СПЕС и персонала на СПЕС

Привилегиите, имунитетите и допълнителните гаранции, необходими за изпълнението и безпрепятственото провеждане на мисията на СПЕС и на членовете на персонала на СПЕС, се договарят съответно с приемащите страни. За тази цел държавите членки и ЕСВД оказват цялата необходима подкрепа.

Член 8

Сигурност на класифицираната информация на ЕС

1. СПЕС и членовете на екипа на СПЕС спазват принципите и минималните стандарти за сигурност, установени с Решение 2013/488/ЕС на Съвета ([5]).

2. ВП е оправомощен да предоставя на НАТО/КФОР класифицирана информация и класифицирани документи на ЕС до ниво „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“, изготвени за целите на действията, в съответствие с правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС.

3. В съответствие с оперативните нужди на СПЕС ВП е оправомощен да предоставя на Организацията на обединените нации и на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа класифицирана информация и класифицирани документи на ЕС до ниво „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“, изготвени за целите на действията, в съответствие с правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС. За тази цел се изготвят договорености на местно равнище.

4. ВП е оправомощен да предоставя на трети страни, свързани с настоящото решение, некласифицирани документи на ЕС, отнасящи се до обсъжданията в Съвета във връзка с действията, за които се прилага задължението за опазване на служебна тайна съгласно член 6, параграф 1 от Процедурния правилник на Съвета ([6]).

([5]) Решение 2013/488/ЕС на Съвета от 23 септември 2013 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (ОВ L 274, 15.10.2013 г., стр. 1).

([6]) Решение 2009/937/ЕС на Съвета от 1 декември 2009 г. за приемане на Процедурен правилник на Съвета (ОВ L 325, 11.12.2009 г., стр. 35).

Член 9

Достъп до информация и логистична подкрепа

1. Държавите членки, Комисията, ЕСВД и Генералният секретариат на Съвета осигуряват на СПЕС достъп до всяка информация от значение за него.

2. Службата на Съюза и/или държавите членки, в зависимост от случая, осигуряват логистична подкрепа на СПЕС.

Член 10

Сигурност

В съответствие с политиката на Съюза относно сигурността на персонала, разположен извън Съюза за оперативни нужди съгласно дял V от Договора, СПЕС предприема всички разумно приложими мерки, в съответствие с мандата на СПЕС и въз основа на обстановката от гледна точка на сигурността в района, за който отговаря, за сигурността на целия персонал под прякото ръководство на СПЕС, по-специално като:

а) изготвя конкретен план за сигурност въз основа на насоките от ЕСВД, който включва конкретни физически, организационни и процедурни мерки за сигурност, уреждащи управлението на безопасното придвижване на персонала към и в рамките на района, за който отговаря, както и управлението на инциденти, свързани със сигурността, и в който се съдържа план за действие при извънредни обстоятелства и за евакуация;

б) гарантира, че целият персонал, разположен извън Съюза, е застрахован за висок риск съобразно условията в района, за който отговаря;

в) гарантира, че всички членове на екипа на СПЕС, които се разполагат извън Съюза, включително местно наетият персонал, са преминали подходящо обучение за сигурност преди или непосредствено след пристигането си в района, за който отговаря, съобразно степента на риск, определена за този район от ЕСВД;

г) гарантира, че се изпълняват всички приети препоръки, направени в резултат на извършените редовни оценки на сигурността, и представя на Съвета, на ВП и на Комисията писмени доклади относно тяхното изпълнение, както и по други свързани със сигурността въпроси, в рамките на редовните доклади за напредъка и окончателния цялостен доклад за изпълнението на мандата.

Член 11

Доклади

СПЕС представя редовни доклади на ВП и КПС. При необходимост СПЕС докладва също така на работните групи на Съвета. Редовните доклади се разпространяват чрез мрежата COREU. СПЕС може да представя доклади на Съвета по външни работи. СПЕС може да участва в информирането на Европейския парламент.

Член 12

Координация

1. СПЕС допринася за единството, съгласуваността и ефективността на действията на Съюза и спомага за съгласуваното използване на всички инструменти на Съюза и действия на държавите членки с цел постигането на целите на политиката на Съюза. Стреми се към установяването на контакти с държавите членки, когато това е целесъобразно. Дейността на СПЕС се координира с тази на Комисията, както и с дейността на други СПЕС в същия регион, когато това е целесъобразно. СПЕС провежда редовни брифинги за мисиите на държавите членки и делегациите на Съюза.

2. На място се поддържат тесни връзки с ръководителите на делегации на Съюза в региона и с ръководителите на мисии на държавите членки. Те полагат всички възможни усилия, за да съдействат на СПЕС при изпълнението на неговия мандат. СПЕС дава политически насоки на местно равнище на ръководителя на EULEX KOSOVO, включително по политическите аспекти на въпросите, свързани с отговорности от изпълнителен характер. СПЕС и командващият гражданските операции се консултират помежду си при необходимост. СПЕС осъществява тясна координация със СПЕС за диалога Белград — Прищина и предлага политически съвети и експертен опит на местно равнище. СПЕС поддържа също така връзка със съответните местни власти и с други участници на международно и регионално равнище, представени на място.

3. СПЕС, заедно с други участници от страна на Съюза в региона, гарантира разпространението и обмена на информация между представените на място участници от страна на Съюза с цел постигане на висока степен на познаване и оценка на ситуацията сред всички тях.

Член 13

Помощ във връзка с претенции

СПЕС и членовете на персонала на СПЕС съдействат за предоставяне на материали с цел отговор на правни претенции и задължения, възникнали във връзка с мандатите на предишните СПЕС за Косово, оказват административна помощ и осигуряват достъп до съответните документи за тази цел.

Член 14

Преглед

Изпълнението на настоящото решение и неговата съгласуваност с други действия на Съюза в този регион подлежат на редовен преглед. СПЕС представя на Съвета, ВП и Комисията редовни доклади за напредъка, а до 30 май 2026 г. — цялостен доклад за изпълнението на мандата.

Член 15

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставен в Брюксел на 26 юли 2024 година.

За Съвета

Председател

BÓKA J.